

Zpravodaj Lingea

Vážení přátelé,

dovolujeme si Vás pozvat na letošní, již 13. ročník výstavy INVEX, která se koná na brněnském výstavišti od 6. do 10. října. Těšíme se, že nás opět navštívíte na našem stánku číslo 104 v pavilonu V.

Jak jsme již psali v předchozím čísle Zpravodaje, z vlastních autorských slovníků předvedeme první verzi španělštiny, z odborných slovníků můžete vyzkoušet původně knižní hospodářské slovníky z nakladatelství Fraus. Právníkům nabídneme anglický a německý právní slovník z nakladatelství Linde. Na Invexu uvádíme také zcela nový slovník, který otevírá novou produktovou řadu, určenou široké uživatelské veřejnosti. V letošním roce jsme nezaháleli i ve vývoji jazykových nástrojů, proto Vám můžeme představit Korektor české gramatiky.

To je jen základní výčet všeho nového, co jsme připravili, nicméně jsme také inovovali v oblasti platform kapesních počítačů a máme mnoho jiných informací, které Vás jistě budou zajímat.

Všechny novinky si budete moci vyzkoušet, rádi zodpovíme Vaše případné dotazy a také Vám předáme naše nové propagační materiály. Nákup nebo objednávka, kterou uděláte přímo na Invexu, bude s výstavní slevou.

Kolektiv pracovníků společnosti Lingea se těší na Vaši osobní návštěvu na podzimním Invexu 2003.

Maria Vlasáková
redaktorka

NOVINKY NA INVEXU 2003

V tomto „Invexovém“ čísle vám představujeme komplexně všechny novinky, které si budete moci od 6. do 10. 10. 2003 osobně vyzkoušet na našem stánku **104 v pavilonu V**. Pozorně si přečtěte anotace k novinkám a tu, která vás zaujme přijďte otestovat.

Grammaticon

Jedná se o úplně první jazykový nástroj svého druhu pro český jazyk, který kontroluje gramatickou správnost textů. Tento algoritmus lze používat jako přidavnou komponentu v produktech Microsoft nebo jako samostatný program, který plně nahrazuje editor pro psaní formátovaných textů, např. Wordpad. Chyby jsou členěny do několika kategorií odpovídajícím různým gramatickým jevům, např. shodě ve jmenné skupině, shodě přísudku s podmětem, použití spojek, zájmen nebo předložkových vazeb. Program „hlídá“ také stylistiku např. časté opakování stejných slov, oslovení v dopisech malým písmenem, použití první osoby jednotného čísla v odborném stylu. Tyto možnosti si můžete libovolně zapnout nebo vypnout a nebo kontrolu zcela zakázat. V každém případě vám korektor gramatiky usnadní práci a „dohlédne“ na správnost textu.

CENA: 990,- Kč

Slovník

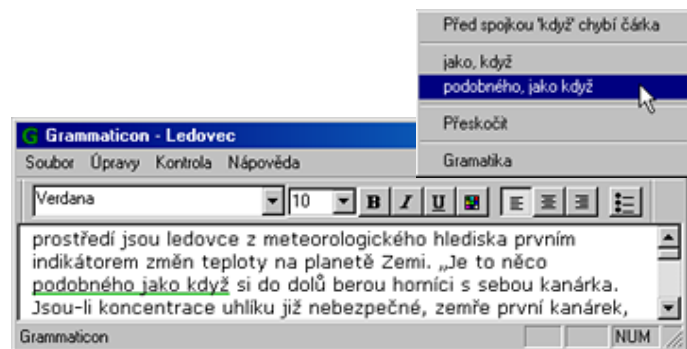
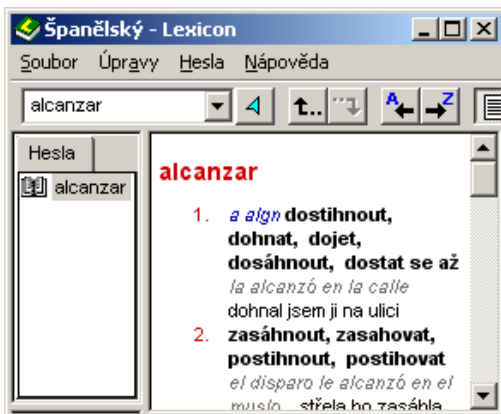
španělsko - český

česko - španělský

Původní autorské dílo firmy Lingea obsahuje ověřenou slovní zásobu zpracovanou podle nejnovějších španělských výkladových slovníků. Komplikovanou španělskou výslovnost lze procvičovat pomocí nahrávek a porovnání s roditělním mluvicím. Hesla se zobrazují tak, jak jste zvyklí u všech slovníků Lingea Lexicon - přehledně, včetně upřesnění významů, vysvětlení, odkazů na příbuzná slova, slovních vazeb, příkladů a oborových příznaků.

HESEL: 30 000

CENA: 1 490,- Kč

Hospodářský slovník

Francouzský

Španělský

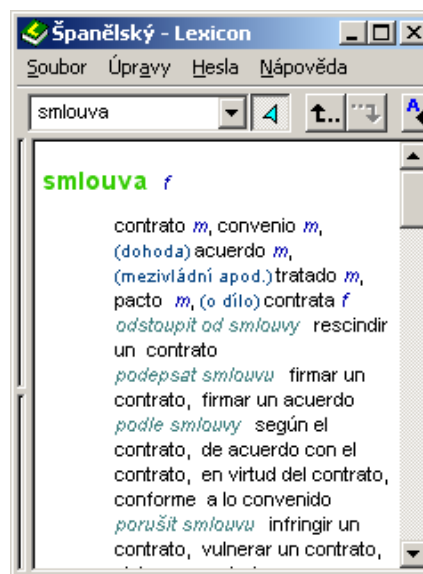
Italský

Jedná se o v současnosti nejrozsáhlejší hospodářské slovníky v daných jazycích. Obsah je založen na klíčových slovech frekventovaných v daném oboru, k nimž se váže velké množství praktických, aktuálních ustálených spojení, která rozhodně nenajdete ve slovnících všeobecných.

Slovníky pokrývají oblasti obchodu, finančnictví, mikroekonomie, makroekonomie, účetnictví, dopravy atd. Praktická spojení a obraty uživatelé využijí při psaní či překládání obchodních dopisů a smluv nebo při čtení ekonomických textů. Přehledné uspořádání hesel, grafické odlišení a kvalitní fulltextové vyhledávání umožňují snadnou orientaci v textu a dohledání požadovaných výrazů na obou stranách slovníku. Hospodářské slovníky jistě ocení všichni, kdo potřebují najít výstižné překlady z oblasti ekonomiky, tedy podnikatelé, obchodníci, právníci nebo také studenti vysokých škol.

HESEL: 30 000

CENA: 1 690,- Kč

Právnícký slovník

Anglický

Německý

Původně knižní slovníky vydané nakladatelstvím Linde postihují nejdůležitější právní oblasti, podrobněji se věnují obchodnímu právu a jemu příbuzných oborům. Jedná se o tuzemské a mezinárodní obchodní transakce, především oblasti exekutivní a procesní, což jsou různé typy smluv, plnění, sankce, řešení sporů v rozhodčím řízení apod.

Dále se věnují transakcím na mezinárodním kapitálovém trhu, jejich realizacím a právnímu jistění. Slovník obsahuje termíny ze soudních, majetkových, výrobních, mezinárodních a podnikatelských vztahů. Elektronická verze bude užitečným a rychlým pomocníkem pro advokáty, podnikové právníky, soudce, ale i ekonomy a obchodníky. Tyto slovníky lze doporučit i studentům právnických a ekonomických VŠ.

HESEL: 60 000

CENA: 1 690,- Kč

GRAMMATICON - KOREKTOR PŘEKLEPŮ

Již v minulém čísle Zpravodaje jsme vás upozorňovali na Korektor české gramatiky, novinku v jazykových nástrojích, kterou uvedeme na letošním Invenu. Vzhledem k tomu, že jsme přesvědčeni o mimořádné kvalitě a vysoké míře užitečnosti tohoto programu, a to nejen pro odborníky, ale především pro širokou uživatelskou veřejnost, rádi bychom v každém čísle bulletinu podrobněji představili konkrétní kategorii chyb, které program „hlídá“. Věříme, že si sami uděláte správný obrázek o možnostech, schopnostech a preciznosti technologie Grammaticon. Aplikace je rozčleněna na korektor překlepů, vám dobře známý z Microsoft Wordu, který podtrhuje červenou barvou, korektor gramatiky vás upozorní na chyby zeleným podtržením a stylistické nedostatky poznáte podle žluté barvy. V tomto bulletinu se tedy zaměříme na zdokonalený korektor překlepů.

Základem algoritmu pro nalezení překlepů je morfologie jazyka. Jednoduše řečeno, morfologická data obsahují seznam slov českého jazyka. Při kontrole neznámých tvarů se text rozčlení na věty a jednotlivá slova. Každé slovo je pak porovnáváno se slovy obsaženými v morfologii. V případě, že toto slovo v morfologii není, je označeno jako chybné a program pro ně nabídne seznam možných oprav.

Překlepy

Nabídka podobných slov vychází z předpokladu, že překlepy obvykle vznikají jedním z následujících způsobů:

- Při psaní slova omylem stisknete jinou (velmi často sousední) klávesu, např. **p** namísto **o** ve slově vodní, a proto je v textu tvar **vpdní**. Podobné chyby se objevují i u skenovaných textů, kde často najdete namísto **í** podobně vypadající písmeno **i** nebo číslici **1**.

- Ve slově vynecháte nějaké písmeno, a tak např. namísto **lokomotiva** zůstane jen

lokomotva.

- Při rychlém psaní zaměníte sousední písmena a výsledkem může být např. **pvrní** namísto **první**.

Pravopisné chyby

Pomocí zmíněného algoritmu lze samozřejmě najít i některé pravopisné chyby, a to zejména tyto případy:

- Záměna **i** a **y**, např. ve slovech **mislet**, **ysací**, **dykobraz**.

- Záměna **s** a **z**, např. ve slovech **zkončit**, **ztrava**, **stráta**.

- Nespisovné tvary slov, např. **ouřad**, **ve lkej**, **náma**, **rukami**, **kerá**.

Ofenzivní slova

Morfologický slovník neobsahuje žádná sprostá slova, navíc budete upozorněni i na ofenzivní výrazy typu **rajcovat**, **nadržená**, **bilbec**, **Rusák**. Některá slova však za jistých okolností ofenzivní být nemusejí, např. **ojet** lze i auto, **přirážet** může loď ke břehu, **Jeskyňka** a **Ježibaba** jsou pohádkové postavy, **idiot** je odborný termín a **dederon** je také druh látky.

Zdvojení slov

Kontrola překlepů umožňuje sledovat ještě jiný druh chyby. Často se vám může stát, že píšete text, přemýšlíte, a když vás napadne pokračování, tak znovu zopakujete stejné slovo. Např. **Tuto situaci lze definovat jako jako fatální neznalost**. Korektor vám podtrhne druhé jako a nabídne jeho vynechání.

Existuje však i určitá skupina slov, která se opakovat mohou. Ve většině případů jsou to příslovce, citoslovce nebo zájmena. Za správné tak lze považovat např. následující věty:

- **Bylo toho až až**. ve smyslu Bylo toho hodně.

- **Stihla to tak tak**. ve smyslu Stihla to na poslední chvíli.

- **Policista se už už chystal zasáhnout, když ...** ve smyslu Policista se každým okamžikem chystal zasáhnout...

- Při komunikaci s dítětem: **Půjdeme pá pá**.

ve smyslu Řekni „Pá pá“ a půjdeme pryč.

- **To to bolí**. ve smyslu Hodně to bolí. (srov. se stejně znějícím, ale významově odlišným Toto bolí.)

- **Nesnese se se sestrou**. - první se je zvrtné zájmeno a druhé se předložka.

- **Přínést je je dobrý nápad**. - první je je osobní zájmeno a druhé je sloveso.

- **Ale nenapadlo je je přínést**. - obě je jsou osobní zájmena.

- **Jí jí připravenou večerí**. - první jí je sloveso a druhé jí osobní zájmeno.

- **Připadá mi nevhodné, aby jim jim dosud neznámý člověk psal**. - obdobně jako v předchozím případě se jedná o dvě osobní zájmena, obdobný příklad by se dal najít i pro další tvary zájmen on, ona, ono, např. mu, jí, jím.

Výčet podobných případů může být ještě daleko větší, připustíme-li i krkolomně sestavené věty typu **Ženu ženu. Solí solí. Mastí mastí**. (sloveso, podstatné jméno), **Holí holí holí. Zdraví zdraví zdraví**. (přídavné jméno, sloveso, podstatné jméno), **Praví praví**. (přídavné jméno, sloveso), **Nabil hlavně hlavně**. (přísluvce, podstatné jméno), **Dělal to podle podle něj**. (přísluvce, předložka). To jsou však spíše kuriozity, které se v běžném textu vyskytnou jen stěží, a tak je přece jen pravděpodobnější, že se slovo opakuje omylem.

Složitější překlepy

Korektor gramatiky, který bude podrobněji popsán v dalším čísle, pracuje s kontextem slova, proto je schopen odhalit i složitější typy překlepů.

- Vezměme si překlep v často používaných tvarech sloves **jsem** a **jsme**. Pro obě slova je typická jednoduchá záměna písmen **s** a **e** a jako výsledek vznikne druhé z nich. Např. ve větě **Včera jsem byli doma**. k takové záměně došlo. Korektor překlepů ji nezahájí, protože každé slovo v této větě lze v češtině samostatně použít. Slovní spojení **jsem byli** však vytváří tvar slovesa, který se neshoduje v čísle.

Korektor pravopisu tuto chybu odhalí a nabídne i všechny možné způsoby, jak ji opravit: **byli jsme**, **byli jste**, **byl jsem**, **byla jsem** a **bylo jsem**.

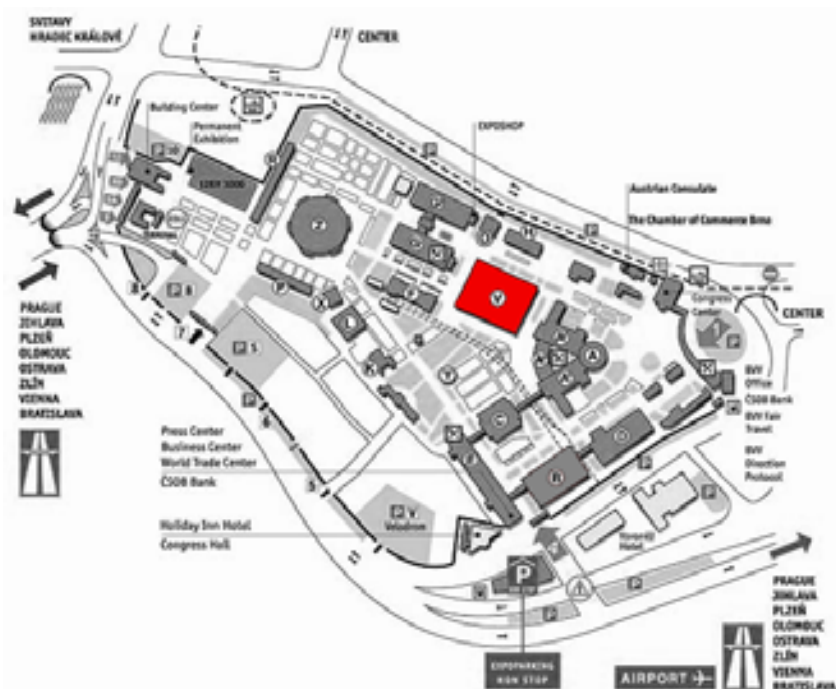
- **Seděl v křesel**. - Zde autor zřejmě zamýšlel napsat **Seděl v křesle**. Podobně jako v předchozím případě, program najde chybu podle toho, že předložka **v** se musí pojit se 4. nebo 6. pádem, ale křesel je 2. pád množného čísla.

- Na první pohled nespisovný tvar **modrej** korektor překlepů nerozpozná, protože je to také správně utvořený rozkazovací způsob slovesa modrat. Pokud je však tento tvar použit ve větě obsahující ještě další sloveso, např. **Po městě jezdil modrej fa- vorit**, lze poznat, že se do zmíněné věty nehodí.

Ve větě **Poznamenal jen, ze jsme nemuseli ani nikam chodit**. chybí nad písmenem **z** ve slově **ze** háček. K této chybě může dojít, když zkopírujeme úsek textu např. z elektronického dopisu, kde je často zvykem nepoužívat diakritiku. Korektor překlepů „odhalí“ většinu slov s chybějícími háčky a čárkami, avšak zrovna v případě spojky **že** existuje i správná předložka **ze**. Kontrola gramatiky však pozná, že byla nesprávně použita, protože za ní následuje sloveso v určitém tvaru a k tomu dojít nemůže.

příště Grammaticon -
Korektor gramatiky

KDE NÁS NA INVEXU NAJDETE?

VÝHLÁŠENÍ SOUTĚŽE

Cenu v podobě certifikátu v hodnotě 6 720,-Kč, který opravňuje k výběru jazykového, skupinového kurzu této hodnoty, pořádaného jazykovou školou LinguaPlus z Brna, vyhrává pan **Josef Píbil** z Jihlavy. Blahopřejeme k atraktivní výhře a přejeme mnoho úspěchů při studiu.

CENÍK SLOVNÍKU LINGEA LEXICON PRO INVEX 2003.

ANGLICKÉ SLOVNÍKY	BĚŽNÁ CENA	CENA INVEX*
Anglický studijní	790,- Kč	590,- Kč
Anglický velký	1 990,- Kč	1 590,- Kč
Anglický hospodářský	1 290,- Kč	990,- Kč
Anglický technický	1 690,- Kč	1 390,- Kč
Anglický právní	1 690,- Kč	1 390,- Kč
Anglický kapesní	1 490,- Kč	1 190,- Kč
Lingea Collins COBUILD	990,- Kč	790,- Kč
Dictionary of Law	990,- Kč	790,- Kč
Dictionary of Medicine	990,- Kč	790,- Kč
Dictionary of Business	990,- Kč	790,- Kč
Dictionary of Military Terms	990,- Kč	790,- Kč
Anglický studijní + Lingea Collins COBUILD	1 490,- Kč	1 190,- Kč
Anglický velký + hospodářský + technický	3 990,- Kč	3 490,- Kč

NĚMECKÉ SLOVNÍKY		
Německý studijní	790,- Kč	590,- Kč
Německý velký	1 990,- Kč	1 590,- Kč
Německý hospodářský	1 290,- Kč	990,- Kč
Německý technický	1 690,- Kč	1 390,- Kč
Německý právní	1 690,- Kč	1 390,- Kč
Německý kapesní	1 490,- Kč	1 190,- Kč
Německý velký + hospodářský + technický	3 990,- Kč	3 490,- Kč

FRANCOUZSKÉ SLOVNÍKY		
Francouzský všeobecný	1 490,- Kč	1 190,- Kč
Francouzský finanční	990,- Kč	790,- Kč
Francouzský hospodářský	1 690,- Kč	1 390,- Kč
Francouzský kapesní	1 490,- Kč	1 190,- Kč
Francouzský všeobecný + finanční + hospodářský	3 690,- Kč	3 190,- Kč

POLSKÉ SLOVNÍKY		
Polsko - český velký	1 990,- Kč	1 590,- Kč
Polsko - český technický	1 690,- Kč	1 390,- Kč

ŠPANĚLSKÉ A ITALSKÉ SLOVNÍKY		
Španělský všeobecný	1 490,- Kč	1 190,- Kč
Španělský hospodářský	1 690,- Kč	1 390,- Kč
Italský hospodářský	1 690,- Kč	1 390,- Kč

JAZYKOVÉ NÁSTROJE		
Grammaticon	990,- Kč	790,- Kč

* Ceny platné pro Invex 2003.

Všechny ceny jsou uvedeny vč. 5% DPH.

Lingea s. r. o.

Brno, Palackého tř. 35

Tel.: 541 233 160

Praha, Kroftova 18

Tel.: 257 325 822

Bratislava, Špitálska 10

Tel.: +421-2-529 20 579

Toto číslo vyšlo 2.10.2003